

ADRODDIAD ARIANNOL

AM Y FLWYDDYN YN DIWEDDU 31 MAWRTH 2023

I

IAITH CYF.

Ashmole & Co.
Cyfrifwyr Ardystiedig Siartredig a Acrehwilwyr Cofrestredig
Yr Hen Ysgol
Y Cei
Caerfyrddin
Sir Gaerfyrddin
SA31 3LN

IAITH Cyf

Cynnwys

Am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2023

	Tudalen
Adroddiad yr Ymddiriedolwyr	2 - 4
Adroddiad yr Archwilwyr	5
Dataganiad o Symudiadau	6
Mantolen	7 - 8
Nodiadau i'r Cyfrifon	9 - 15

IAITH Cyf

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr

Mae'r ymddiriedolwyr, sydd hefyd yn gyfarwyddwyr o'r elusen at ddiben deddfwriaeth cwmnïau, yn cyflwyno eu hadroddiad blynyddol a'r datganiadau ariannol archwiliedig am y flwyddyn yn diwedd 31 Mawrth 2023. Mae'r ymddiriedolwyr wedi mabwysiadu'r darpariaethau yn y 'Datganiad o Arferion a Argymhellwyd i Elusennau', argraffwyd ym mis Mawrth 2005, wrth baratoi'r adroddiad blynyddol a'r datganiadau ariannol yma

MANYLION GWEINYDDU A CHYFEIRNOD

Rhif Cofrestru

02803324 (Cymru)

Rhif Elusen Cofrestredig

1130052

Swyddfa Gofrestredig

Uned 3

Parc Busnes Aberarad

Castell Newydd Emlyn

Sir Gâr

SA38 9DB

Ymddiriedolwyr

S Williams

Cyng A L Jones

E Lewis

G Ioan (Cadeirydd)

Dr S Eaves

CW Tomos

Dr D Davies

Ysgrifennydd y cwmni

Dr K E Jones

Archwilwyr

Ashmole & Co.

Chartered Certified Accountants

Yr Hen Ysgol

Y Cei

Caerfyrddin

SA31 3LN

Bancwyr

Natwest

59 Heol y Brenin

Caerfyrddin

SA31 1AN

IAITH Cyf

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr

CYCHWYN GWEITHGAREDDAU

Ymgorfforwyd y Cwmni ar 25fed Mawrth 1993 a chafodd statws elusennol ar 9fed Mehefin 2009.

STRWYTHUR, TREFN LLYWODRAETH A RHEOLAETH

Dogfen reoli

Mae'r elusen yn gwmni cyfyngedig dan warant heb gyfranddaliadau fel diffiniwyd gan y Ddeddf Cwmnïau 2006.

Ymddiriedolwyr

Nodwyd aelodau Bwrdd yr Ymddiriedolwyr (sydd hefyd yn gyfarwyddwyr yr elusen at ddiben deddfwriaeth cwmnïau) a gwasanaethodd yn ystod y flwyddyn ac ar ddyddiad yr adroddiad yma uchod. Penodwyd ymddiriedolwr gan yr aelodau yn y cyfarfod blynyddol neu gan yr ymddiriedolwyr lle mae swydd wag. Mae angen o leiaf tri ymddiriedolwr ar IAITH ac nid oes rhif uchafswm.

Hyfforddiant ac Anwytho Ymddiriedolwyr

Pan apwyntiwyd ymddiriedolwyr newydd, maent yn cael cynnig derbyn gwybodaeth am eu dyletswyddau a'u cyfrifoldebau. Mae hwn yn cynnwys hyfforddiant ar weithdrefnau a pholisïau'r cwmni, gan gynnwys asesiad o'r anghenion hyfforddi. Mae gan yr elusen bolisi o gynnig hyfforddiant penodol i bob ymddiriedolwr ar eu rôl a'u cyfrifoldebau. Dosberthir gwybodaeth newydd am eu swyddogaethau iddynt yn achlysurol.

Strwythur trefniadaeth

Cynhaliwyd cyfarfod o'r Bwrdd o leiaf pob chwarter. Penodwyd swyddogion gweithredol gan yr ymddiriedolwyr i reoli gweithgareddau dyddiol yr elusen dan arweiniad y Prif Weithredwr, sydd hefyd yn gweithredu fel Ysgrifennydd y Cwmni. Mae'r Ymddiriedolwyr yn gwarantu i gyfrannu uchafswm o £1 at asedion y cwmni mewn achos lle rhaid dirwyn y cwmni i ben.

ADOLYGIAD RISG

Mae gan Fwrdd yr Ymddiriedolwyr ddyletswydd i adolygu a nodi unrhyw risg mae'r elusen yn ei adnabod, gan hefyd sicrhau bod rheolaeth a gweithdrefnau perthnasol mewn lle i roi sicrwydd rhesymol rhag twyll ac unrhyw wallau. Asesir risgiau tebygol yn chwarterol mewn cyfarfodydd o'r Bwrdd Ymddiriedolwyr ar sail adroddiad y Prif Weithredwr.

AMCANION A GWEITHGAREDDAU

Prif amcan yr elusen yw cynnal canolfan ragoriaeth mewn polisi a chynllunio iaith sy'n cyfrannu at hyfywedd y Gymraeg a ieithoedd rhanbarthol a lleiafrifol eraill. Amcanion yr elusen yw: cynnal ymchwil a phrosiectau datblygol mewn perthynas a pholisi a chynllunio iaith; hyrwyddo gweithgareddau addysgiadol a hyfforddiant proffesiynol yn y maes; a darparu cyngor, cefnogaeth a gwasanaeth i gynorthwyo sefydliadau i ddatblygu arferion dwyieithog. Mae'r elusen yn darparu budd i'r cyhoedd drwy'r amcanion uchod a thrwy hyrwyddo'r defnydd o ieithoedd rhanbarthol a lleiafrifol megis y Gymraeg. Mae'r ymddiriedolwyr wedi ystyried y cyfarwyddyd a rhoddwyd gan y Comisiwn Elusennau ar fudd i'r cyhoedd.

LLWYDDIANNAU A PHERFFORMAID YR ELUSEN

Gweithgareddau elusennol

Rhoddir adolygiad o lwyddiannau a pherfformiadau'r elusen gan y Cadeirydd a'r Prif Weithredwr yn y Cyfarfod Cyffredinol Blynyddol. Yn gryno, mae'r cwmni wedi gallu ail afael yn ei ystod o brosiectau, ymchwil, gwaith ymgynghorol a hyfforddiant yn llawn eleni. Gwelwyd cyfle i ychwanegu at y tîm o staff craidd ac i symud pob aelod o staff i gynllun pensiwn yr awdurdod lleol.

ADOLYGIAD ARIANNOL

Polisi cronfeydd

Sefydlwyd polisi gan yr ymddiriedolwyr lle dylai cronfeydd cyffredinol, sydd heb ei fuddsoddi neu wedi eu hymrwymo mewn asedau sefydlog, fod rhwng 3 a 6 mis o wariant cyffredinol, ar gyfartaledd i'r flwyddyn sydd i ddod dylai fod rhwng £30,000 i £60,000 mewn cronfeydd wrth gefn. Ar y lefel hwn, teimlai'r ymddiriedolwyr bydd yr elusen yn medru parhau i weithredu mewn achos o ddiffyg incwm sylweddol. Ar ddiwedd y flwyddyn roedd gan y cwmni £67,978 tu cefn. Y flwyddyn sydd diwedd Mawrth 2023 yw'r chweched flwyddyn llawn o newidiadau strwythur y cwmni, sef cadw gorbenion i lawr gyda nifer cyfyngedig o staff craidd a manteisio ar staff llawrydd er mwyn diwallu gofynion staffio prosiectau. Mae'r ymddiriedolwyr yn fodlon ar ganlyniadau'r flwyddyn, ac ôl i'r cwmni cynhyrchu diffyg o £31,017 cyn costau'r cynllun pensiwn.

IAITH Cyf

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr

Cronfeydd mewn diffyg

Adroddir ar ganlyniadau'r elusen yn y Datganiad o Weithgareddau Ariannol ar dudalen 6. Mae'r diffyg net o weithgareddau cyffredinol, cyn elw yn ôl ystadeg yswiriant ar y cynllun pensiwn, yn dangos diffyg o £64,017. Mae hwn cyn colled ychwanegol cyllidol y cynllun pensiwn o £18,000 (2022 colled o £12,000).

Mae'r ymddiriedolwyr o'r farn bod rhwymedigaethau'r cynllun pensiwn wedi eu darparu amdanynt yn briodol ac maent yn hyderus bydd y diffyg yn cael ei ddileu dros y tymor hir.

Polisi buddsoddi ac amcanion

Yn gryno, mae'r cwmni wedi buddsoddi mewn penodi staff ychwanegol yn ystod 2022 - 2023. Mae hyn wedi effeithio ar ein gallu i gynhyrchu elw yn ystod y flwyddyn ariannol hon. Fodd bynnag, mae'r penodiadau hyn yn cynyddu capasiti y cwmni i gyflawni prosiectau mewn ystod ehangach o feysydd a chreu incwm ychwanegol. Gyda nifer uwch o staff, ymgynghorwyr cysylltiol ac hyfforddwyr mae'r cwmni wedi profi ac yn gwynebu cyfnod o dwf.

Datblygiadau'r dyfodol

Yn gryno, bydd y cwmni yn parhau gyda i ffurf ail strwythuredig gan gynnal nifer cyfyngo staff craidd ac ehangu ymhellach ar y tîm o ymgynghorwyr cysylltiol a llawrydd. Mae'r strwythur hwn yn caniatáu i'r cwmni barhau i gynnal a thyfu ei chapsiti i gyflawni prosiectau tra'n cadw costau staff mor isel â phosib. Mae'r cwmni yn parhau i flaenoriaethu ail-tyfu ei waith trwy ennill prosiectau newydd ac amrywiol.

Cyfrifoldebau'r ymddiriedolwyr

Yr Ymddiriedolwyr (sydd hefyd yn gyfarwyddwr o gwmni IAITH Cyfyngedig at ddiben deddfwriaeth cwmnïau) sydd yn gyfrifol am baratoi Adroddiad yr Ymddiriedolwyr a'r cyfrifon ariannol yn unol â'r deddfwriaeth berthnasol ac Ymarferion Cyfrifyddol Cyffredinol Derbyniol y Deyrnas Unedig.

Yn ôl y ddeddf ar gyfer cwmnïau, mae'n ofynnol i'r ymddiriedolwyr baratoi cyfrifon ar gyfer pob flwyddyn ariannol a fydd yn rhoi darlun gwir a theg o sefyllfa ariannol y cwmni yn ystod y cyfnod hwnnw. Wrth baratoi'r cyfrifon hyn, mae'n rhaid i'r ymddiriedolwyr:

- ddewis polisiâu cyfrifyddol addas a'u gweithredu'n gyson;
- ddyfarnu ac amcangyfrif yn rhesymol ac yn ddoeth;
- baratoi'r cyfrifon ar y sail y bydd y cwmni yn dal i weithredu os nad yw'n amhriodol i dybio hyn;
- arsylwi'r dulliau a'r egwyddorion yn yr adroddiad 'Datganiadau o Arferion a Argymhellwyd i Elusennau'.

Mae'r ymddiriedolwyr yn gyfrifol am gadw cofnodion cyfrifyddol addas sy'n datgelu sefyllfa ariannol y cwmni'n gymharol gywir ar unrhyw adeg a hefyd yn eu galluogi i sicrhau bod y datganiadau cyllidol yn unol â Deddf Cwmnïau 2006. Mae ganddynt hefyd gyfrifoldeb i warchod asedion y cwmni ac yna i gymryd camau rhesymol i atal a darganfod twyll neu afreoleidd-dra arall.

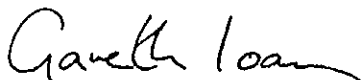
DATGANIAD O WYBODAETH A DDATGELWYD I'R ARCHWILWYR

Yn ôl dealltwriaeth yr ymddiriedolwyr, nid oes yna unrhyw wybodaeth berthnasol (fel diffiniwyd gan Adran 418 o'r Ddeddf Gwmnïau 2006) nad yw archwilwyr y cwmni elusennol yn ymwybodol ohono, ac mae pob ymddiriedolwr wedi cynryd bob cam bosib fel disgwylir i ymddiriedolwr, i sicrhau eu bod yn ymwybodol o unrhyw wybodaeth archwiliedig ac i sicrhau bod archwilwyr yr elusen yn ymwybodol o'r wybodaeth hynny.

ARCHWILWYR

Cynigwyd i ail-benodi Ashmole a'i Gwmni, Cyfrifwyr Siartredig fel archwilwyr i'r cwmni yn ystod y flwyddyn i ddod.

Cymeradwywyd gan yr ymddiriedolwyr ar 18/10/23 a'i llofnodwyd ar eu rhan gan:

.....
G Ioan - Cadeirydd Bwrdd yr Ymddiriedolwyr

IAITH Cyf - Adroddiad yr Archwilydd Annibynnol i Ymddiriedolwyr

Adroddaf ar gyfrifon y cwmni am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2023, y rhai a gyflwynir ar dudalennau 6 i 15.

Cyfrifoldebau perthnasol yr ymddiriedolwyr a'r archwilydd

Yr ymddiriedolwyr (sydd hefyd yn gyfarwyddwyr y cwmni at ddibenion cyfraith cwmnïau) sy'n gyfrifol am baratoi'r cyfrifon. Mae'r ymddiriedolwyr o'r farn nad yw'n ofynnol cynnal archwiliad ariannol ar gyfer y flwyddyn hon dan ran 144(2) o Ddeddf Elusennau 2011 (Deddf 2011), a bod angen cynnal archwiliad annibynnol.

Ar ôl bodloni fy hun nad yw'n ofynnol i'r elusen gael archwiliad ariannol dan gyfraith cwmnïau a'i bod yn gymwys i gael archwiliad annibynnol, fy nghyfrifoldeb i yw:

archwilio'r cyfrifon yn unol â rhan 145 o Ddeddf 2011;

dilyn y gweithdrefnau a nodir yn y Cyfarwyddiadau Cyffredinol a roddwyd gan y Comisiwn Elusennau dan ran 145 (5) (b) o Ddeddf 2011; a

datgan a oes unrhyw faterion penodol wedi dod i'm sylw.

Sail adroddiad yr archwilydd annibynnol

Cyflawnwyd fy archwiliad yn unol â'r Cyfarwyddiadau Cyffredinol a roddwyd gan y Comisiwn Elusennau. Mae'r archwiliad yn cynnwys adolygu'r cofnodion cyfrifyddu a gadwir gan yr elusen a chymharu'r cyfrifon a gyflwynir â'r cofnodion hynny. Mae hefyd yn cynnwys ystyried unrhyw eitemau neu ddatgeliadau anarferol yn y cyfrifon, a cheisio esboniad gennych chi yr ymddiriedolwyr ynghylch unrhyw faterion felly. Nid yw'r gweithdrefnau a ddilynwyd yn darparu'r holl dystiolaeth a fyddai'n ofynnol mewn archwiliad ariannol ac felly ni fynegir barn ynghylch a yw'r cyfrifon yn rhoi "darlun gwir a theg" ac mae'r adroddiad wedi'i gyfyngu i'r materion hynny a nodwyd yn y datganiad isod.

Datganiad yr archwilydd annibynnol

Mewn perthynas â'm harchwiliad, nid oes unrhyw fater wedi dod i'm sylw:

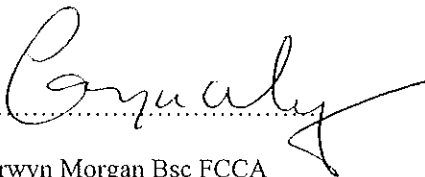
1. Sy'n rhoi achos rhesymol i mi gredu mewn unrhyw ffordd berthnasol bod y gofynion:

(a) i gadw cofnodion cyfrifyddu yn unol â rhan 386 a 387 o Ddeddf Cwmnïau 2006; a

(b) pharatoi cyfrifon sy'n cyd-fynd â'r cofnodion cyfrifyddu, yn cydymffurfio â gofynion cyfrifyddu rhan 394 a 395 o Deddf Cwmnïau 2006 ac â dulliau ac egwyddorion y Datganiad o Arferion Cymeradwy: Cyfrifyddu ac Adrodd gan Elusennau

heb gael eu bodloni; nac

2. y dylid, yn fy marn i, tynnu sylw ato er mwyn cael dealltwriaeth briodol o'r cyfrifon.

Carwyn Morgan Bsc FCCA
Ashmole & Co.
Yr Hen Ysgol
Y Cei
Caerfyrddin
Sir Gaerfyrddin
SA31 3LN

Dyddiad 5/12/2023

IAITH Cyf

Datganiad o Symudiadau Ariannol
am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2023

		Cronfa rhydd	Cronfa cyfyng	31.3.23 Cyfanswm	31.3.22 Cyfanswm
		£	£	£	£
ADNODDAU I FEWN					
Incwm buddsoddiadol	2	95	95	95	18,123
Adnoddau i fewn wrth gweithgareddau i gynhyrchu cyllid					
Prosiectau		<u>270,154</u>	<u>95</u>	<u>270,154</u>	<u>243,788</u>
Cyfanswm adnoddau i fewn		270,249	95	270,249	261,911
ADNODDAU A DDEFNDDIWYD					
Gweithgareddau elusennol					
Costau prosiectau		334,266		334,266	229,727
Costau eraill gwariwyd		<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Cyfanswm adnoddau a ddefnyddiwyd		334,266	-	334,266	229,727
INCWM NET CYN TROSGLWYDDIADAU					
		(64,017)		(64,017)	32,184
Trosglwyddiadau gros rhwng cronfeydd	9	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Incwm a gwariant am y flwyddyn		(64,017)		(64,017)	32,184
Enillion a colledion eraill					
Enillion/(colledion) yn ôl ystadeg yswiriant ar cynllun pensiwn		<u>875,000</u>	<u>-</u>	<u>875,000</u>	<u>209,000</u>
Symudiad net yn gronfeydd		810,983	-	810,983	241,184
Cronfa d/y		(394,005)	-	(394,005)	(635,189)
Cronfa c/y		<u>416,978</u>	<u>-</u>	<u>416,978</u>	<u>(394,005)</u>

IAITH Cyf

Mantolen

Am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2023

		Cronfa rhydd	Cronfa cyfyng	31.3.23 Cyfanswm	31.3.22 Cyfanswm
		£	£	£	£
ASEDAU SEFYDLOG					
Asedau	6	2,972	-	2,972	2447
ASEDAU CYFREDOL					
Dyledwyr	7	152,480	-	152,480	115,032
Arian mewn llaw ac yn y banc		<u>5,032</u>	<u>-</u>	<u>5,032</u>	<u>81,134</u>
		157,512	-	157,512	196,166
CREDYDWYR					
Symiau'n daladwy o fewn blwyddyn	8	<u>(94,506)</u>	<u>-</u>	<u>(94,506)</u>	<u>(101,618)</u>
ASEDAU CYFREDOL NET		<u>63,006</u>	<u>-</u>	<u>63,006</u>	<u>96,995</u>
CYFANSWM ASEDAU LLAI ASEDAU CYFREDOL NET		67,978	-	67,978	96,995
RHWYMEDIGAETH PENSIWN	10	<u>351,000</u>	<u>-</u>	<u>351,000</u>	<u>(491,000)</u>
ASEDAU NET		<u><u>416,978</u></u>	<u><u>-</u></u>	<u><u>416,978</u></u>	<u><u>(394,005)</u></u>
CRONFA	9				
Cronfeydd rhydd				416,978	(394,005)
Cronfeydd cyfyng				<u>-</u>	<u>-</u>
CYFANSWM Y CRONFEYDD				<u><u>416,978</u></u>	<u><u>(394,005)</u></u>

IAITH Cyf

Mantolen - parhad
At 31 Mawrth 2023

Mae'r cwmni elusennol yn cael ei hawl i gael ei eithrio rhag archwilio ariannol o dan adran 477 o Ddeddf Cwmnïau 2006 ar gyfer y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2023.

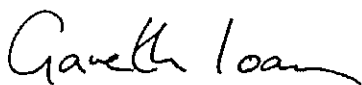
Nid yw'r aelodau wedi mynnu gan y cwmni elusennol i sicrhau archwiliad ariannol o'i ddatganiadau ariannol ar gyfer y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2023 unol ag Adran 476 o Ddeddf Cwmnïau 2006.

Mae'r ymddiriedolwyr yn cydnabod eu cyfrifoldebau am

- (a) sicrhau bod y cwmni elusennol yn cadw cofnodion cyfrifeg sy'n cydymffurfio ag Adrannau 386 a 387 o Ddeddf cwmnïau 2006 ac
- (b) paratoi datganiadau ariannol sy'n rhoi darlun gwir a theg o gyflwr materion y cwmni elusennol ar ddiwedd pob blwyddyn ariannol ac o'i gwarged neu ddiffyg ariannol ar gyfer pob blwyddyn ariannol yn unol â gofynion Adrannau 394 a 395 ac sydd fel arall yn cydymffurfio â gofynion Deddf Cwmnïau 2006 sy'n ymwneud â datganiadau ariannol, i'r graddau y mae'n berthnasol i'r cwmni elusennol.

Mae'r datganiadau ariannol wedi eu paratoi yn unol â darpariaethau arbennig Rhan 15 o Ddeddf Cwmnïau 2006 gyda golwg ar gwmnïau elusennol bach ac â'r Safon Adrodd Ariannol ar gyfer Endidau Llai (effeithiol Ionawr 2015).

Cafodd y datganiadau ariannol eu cymeradwyo gan Fwrdd yr Ymddiriedolwyr ar 18/10/23 ac fe 'u llofnodwyd ar ei ran gan:

.....
G Ioan - Ymddiriedolwr

1. POLISIAU CYFRIFYDDU

Sail Cyfrifo

Mae'r cyfrifon am y cwmni elusennol wedi eu paratoi dan y "SORP" (FRS 102) (effeithiol Ionawr 2015), a Deddf Cwmnïau 2006.

Safon Adroddiad Ariannol 102 – eithriad datgelu

Mae'r cwmni wedi cymryd mantais o'r eithriadu datgelu i baratoi y cyfrifon, fel y caniateir gan FRS 102.

- Gofynion Adran 7 – datganiad llif arian;
- Gofynion Adran 3 – datganiad ariannol baragraff cyflwyniad 3.17 (d).
- Gofynion Adran 33 - paragraff datgelu barti cysylltiedig 33.7.

Adnoddau a ddefnyddiwyd

Cydnabuwyd costau a threuliau yn y cyfnod pan yn ddyledus ac fe 'u dosbarthwyd i gronfeydd ar sail costau uniongyrchol. Lle nad yw'n bosib i'w dosbarthu ar y sail yma, dosrannwyd y costau rhwng costau elusennol uniongyrchol a gweinyddiaeth ar sail cysondeb defnydd yr adnoddau. Mae costau trefn llywodraethol yn cynrychioli'r gost o weinyddu'r elusen a chwrdd â gofynion cyfansoddiadol a statudol.

Adnoddau a dderbyniwyd

Cynhwysir incwm o fuddsoddiadau a ffynonellau eraill pan mae gan yr elusen yr hawl cyfreithiol iddynt a gall y swm ei fesur gyda sicrwydd a chywirdeb rhesymol. Gohiriwyd incwm ond pan fo'n perthyn i gyfnod arall yn y dyfodol.

Asedau

Mae'r asedau sefydlog wedi eu dibrisio dros eu bywyd defnyddiol ar y cyfraddau canlynol.

Offer a pheiriannau - 33% o gost a 20% o gost.

Treth

Mae'r elusen yn rhydd o dalu treth gorfforaethol ar eu gweithgareddau elusennol.

Cronfeydd cyffredinol

Mae Cronfeydd cyffredinol yn cynnwys rhoddion ac incwm i'w dderbyn neu a gynhyrchwyd am amcanion yr elusen heb bwrpas arbennig arall ac felly ar gael fel cronfa gyffredinol. Ni osodir amodau allanol ar gronfeydd cyffredinol ac maent ar gael i'w gwario gan yr elusen yn ôl eu hamcanion /bwriadau neu i'w neilltuo tuag at bwrpasau priodol mewnol.

Mae cronfa cyfyng yn cynrychioli arian a dderbyniwyd tuag at bwrpasau arbennig o fewn amcanion yr elusen a lle ceir amodau ar eu gwario. Codwyd gwariant sy'n ymwneud â'r nod yma i'r gronfa, ynghyd â dyraniad teg o gostau gweinyddu a rheoli. Ceir eglurhad o bob cronfa yn y nodiadau i'r cyfrifon.

Pensiwn

Mae'r cwmni yn gweinyddu cynllun pensiwn cyfraniadau wedi ei ddiffinio a chynllun pensiwn cyfraniadol. Ynglŷn â'r cynllun ddiffinio, codwyd cost achlysurol y cynllun i'r datganiad o weithgareddau ariannol ar sail cost ddisgwyliedig y staff dros oes eu gwasanaeth. Talwyd cyfraniadau yn unol ag argymhellion yr actiwari. Talwyd £30,756 (2022: £20,520) i'r cynllun yma ar swm oedd yn ddyledus i'r cynllun ar 31 Mawrth 2023 oedd £4,419.

Ynglŷn â'r cynllun cyfraniadol, cydnabuwyd y gost yn y datganiad o weithgareddau ariannol yn y flwyddyn pan yn ddyledus. Y gost am y flwyddyn oedd £3,266 (2022: £3,724).

IAITH Cyf

Nodiadau i'r cyfrifon - 31 Mawrth 2023

2. INCWM BUDDSODDIADOL

	31.3.23	31.3.22
	£	£
Llog	<u>95</u>	<u>3</u>

3. NET / (ALLAN) ADNODDAU I MEWN

	31.3.23	31.3.22
	£	£
Ffi archwilwyr	1,000	1,000
Dibrisiant	<u>2,097</u>	<u>1,577</u>

4. CYDNABYDDIAETH A BUDDIANNAU YMDIRIEDOLWYR

Nid oedd tâl unrhyw ymddiriedolwyr neu fudd-daliadau eraill ar gyfer y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2023 nac ar gyfer y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2022.

Treuliau ymddiriedolwyr

Nid oedd treuliau dim ymddiriedolwyr a dalwyd am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2023 nac ar gyfer y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2022.

5. COSTAU STAFF

	31.3.23	31.3.22
	£	£
Cyflogau	145,825	94,002
Yswiriant gwladol	10,394	5,827
Pensiwn	<u>37,303</u>	<u>23,747</u>
	<u>193,522</u>	<u>123,576</u>

Rhifau gweithwyr ar gyfartaledd yn ystod y flwyddyn oedd:

	31.3.23	31.3.22
Staff ymchwil a datblygu	6	4
Rheoli a gweinyddol	<u>1</u>	<u>1</u>
	<u>7</u>	<u>5</u>

Nid oes un aelod a staff yn ennill mwy na £60,000 y flwyddyn.

6. ASEDAU SEFYDLOG

	Offer a pheiriannau
COST	
1 Ebrill 2022	102,414
Ychwanegiadau	<u>2,622</u>
31 Mawrth 2023	<u>105,036</u>
Dibrisio	
1 Ebrill 2022	99,966
Cost y flwyddyn	<u>2,097</u>
31 Mawrth 2023	<u>102,064</u>
Gwerth yn y llyfrau	
31 Mawrth 2023	<u>2,972</u>
31 Mawrth 2022	2,447

Cwmni Iaith Cyf

Nodiadau i'r cyfrifon - 31 Mawrth 2023

7. DYLEDWYR

	31.3.23 £	31.3.22 £
Dyledwyr masnachol	152,480	115,032
Taliadau ymlaen llaw	-	-
	<u>152,480</u>	<u>115,032</u>

8. CREDYDWYR – yn ddyledus o fewn blwyddyn

	31.3.23 £	31.3.22 £
Credydwyd masnachol	24,254	17,536
Trethi ac yswiriant gwladol	5,532	2,774
TAW	13,012	19,997
Credydwyd arall	4,419	1,311
Incwm gohiriedig	-	10,000
Gorddrafft	6,810	-
Benthyciad a chefnogaeth y Llywodraeth	<u>40,479</u>	<u>50,000</u>
	<u>94,506</u>	<u>101,618</u>

9. CREDYDWYR – yn ddyledus dros flwyddyn

Benthyciad a chefnogaeth y Llywodraeth	30,958	-
--	--------	---

10. SYMUDIADIAU YN Y CRONFEYDD

	Ar 1.4.22 £	Symudiadau net yn cronfeydd £	Trosghwyddia -dau rhwng y cronfeydd £	Ar 31.3.23 £
Cronfa rhydd				
Cronfa rhydd	(394,005)	810,983	-	416,978
Cronfa cyfyng				
	-	-	-	-
	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
CYFANSWM Y CRONFEYDD	<u>(635,189)</u>	<u>241,184</u>	<u>-</u>	<u>(394,005)</u>

Symudiad net yn y cronfeydd, sydd wedi cael ei gynnwys yn yr uchod:

	Adnoddau mewn	Adnoddau allan	Enillion/ Colledion	Symudiadau yn y cronfeydd
	£	£	£	£
Cronfa rhydd				
Cronfa rhydd	270,249	(334,226)	875,000	810,983
Cronfa cyfyng				
	-	-	-	-
	<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
CYFANSWM Y CRONFEYDD	<u>270,249</u>	<u>(334,226)</u>	<u>875,000</u>	<u>810,983</u>

11. **OBLYGIADAU PENSIWN**

	31.3.23 £	31.3.22 £
Gwerth farchnad y asedion	(3,289,000)	2,798,000
Gwerth presennol rhwymedigaethau'r cynllun	<u>3,640,000</u>	<u>(3,289,000)</u>
Diffyg yn y cynllun	<u>351,000</u>	<u>(491,000)</u>
Rhwymedigaeth pensiwn net	<u>351,000</u>	<u>(491,000)</u>

IAITH Cyf

Nodiadau i'r cyfrifon - 31 Mawrth 2023

	31.3.23 £	31.3.22 £
ADNODDAU A DDERBYNIWYD		
Incwm a Grantiau Coronafeirws		
Grantiau Cyngor a Llywodraeth	-	-
Grantiau Cynllun Cadw Swyddi	-	18,120
	-	18,120
Incwm buddsoddiadol	95	3
Adnoddau i fewn wrth gweithgareddau i gynhyrchu cyllid		
Addysg ac Hyfforddiant	69,826	66,330
Ymchwil	148,651	116,768
Incwm arall	2,238	250
Ymgynghoriaeth	38,541	54,786
Prosiectau Cymunedol	10,898	5,654
	270,154	243,788
Cyfanswm adnoddau a dderbyniwyd	270,249	261,911
ADNODDAU DEFNYDDIWYD		
Gweithgareddau elusennol		
Cyflogau	145,825	94,003
Yswiriant gwladol	10,394	5,827
Pensiwn	37,303	23,747
Ffioedd prosiectau/datblygu	5,636	36,426
Teithio a chynhaliaeth	61,496	906
	260,654	160,909
Costau llywodraethol		
Tâl archwilwyr	1,000	1,000
Cyfrifyddol	1,865	3,268
Llog benthychiad	1,128	-
	3,993	4,268
Costau Cefnogi		
Rheoli		
Cyflogau	18,129	15,750
Yswiriant gwladol	709	617
Pensiwn	3,662	3,181
Rhent a threthu	5,203	12,549
Yswiriant	2,559	2,709
Gwres a golau	2,515	1,816
Ffôn	855	697
Post a phapur	3,599	3,176
Hysbysebu	780	150
Llogi ystafelloedd	380	465
Amrywiol	801	67
Cynnal a chadw	126	114
Tanysgrifiadau	46	249
Ffi diogelu incwm	1,350	987
Cario ymlaen	40,714	42,534

IAITH Cyf

Nodiadau i'r cyfrifon - 31 Mawrth 2023

	31.3.23 £	31.3.22 £
Rheoli		
Dod ymlaen	40,714	42,534
Rhoddion	45	135
Meddalwedd cyfrifiadurol a chynhaliaeth	11,102	5,677
Dibrisiant cyfrifiaduron	2,098	1,577
Enillion disgwylidig ar asedau cynllun pensiwn	(78,000)	(55,000)
Llog ar rwymedigaethau cynllun pensiwn	<u>93,000</u>	<u>69,000</u>
	68,959	63,916
Cyllid		
Treuliau banc	660	634
Gwahaniaethau cyfradd cyfnewid	<u>-</u>	<u>-</u>
	<u>660</u>	<u>634</u>
Cyfanswm adnoddau a ddefnyddiwyd	334,266	229,727
	<u> </u>	<u> </u>
Incwm/(Gwariant)	<u>(64,017)</u>	<u>32,184</u>

